

f.eks. ægtefællen til en person, der er tiltalt for en voldsforbrydelse, kan bestemmelsen ikke finde anvendelse.

Endvidere foreslås det, at også medtiltalte skal kunne udelukkes fra at overvære en afhøring.

5. Praktiske og finansielle konsekvenser

Forslagets gennemførelse vil indledningsvis betyde en forøgelse af den samlede straffemasse med den konsekvens, at presset på kriminalforsorgens institutioner vil stige. På lidt længere sigt vil den præventive effekt samt det, at hærdede voldsforbrydere i længere tid er afskåret fra at begå ny vold (og dermed blive idømt nye fængselsstraffe), medføre, at forøgelsen af straffemassen igen aftager.

Forslagsstillerne har i deres oplæg til finanslov for 1997 indstillet, at bevillingerne til fængselsvæsenet øges for at skaffe de fornødne pladser. Forslagsstillerne har også i beslutningsforslag nr. B 11 om en mere effektiv afsoning i fængsler og arresthuse og oprettelse af fængsler for stærke fanger foreslået, at fængselskapaciteten direkte øges med 50 pladser ved at oprette 2 særlig sikrede fængsler til de såkaldte stærke fanger. Forslagsstillerne har samtidig anvist kompenenserende besparelser på andre områder.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Forslagene indebærer, at den øvre strafferamme i straffelovens § 245 hæves fra fængsel i indtil 4 år til fængsel i indtil 5 år, og at den øvre strafferamme i straffelovens § 246 hæves fra fængsel i indtil 8 år til fængsel i indtil 10 år.

Ved lovændringen muliggøres det, at der kan udmåles en forhøjet straf for de groveste voldsforhold inden for henholdsvis § 245 og § 246. Det er imidlertid først og fremmest hensigten med lovændringen at forhøje strafniveauet for voldsforbrydelser i øvrigt, der falder inden for disse straffebestemmelser med minimum 1/3.

Til § 2

Til nr. 1

Ved bestemmelsen skabes der som en naturlig konsekvens af bestemmelsen i lovforslagets § 2, nr. 2, hjemmel til i særlige tilfælde at meddele forsvareren pålæg om ikke at videregive oplysning om et vidnes navn, stilling eller bopæl til den tiltalte i perioden fra efterforskningens afslutning, og indtil retten under domsforhandlingen har taget stilling til spørgsmålet om eventuel hemmeligholdelse heraf.

I Retsplejerådets betænkning nr. 1056/1985 foreslog rådets flertal, at der indføres en sådan hjemmel til at give forsvareren pålæg om hemmeligholdelse. Der henvises til betænkningen side 43-44. I overensstemmelse med den gældende affattelse af bestemmelsen i retsplejelovens § 835, stk. 2, tillægges kompetencen til at træffe afgørelse herom anklagemyndigheden, men afgørelsen kan af forsvareren indbringes for retten også under domsforhandlingens forberedelse, jf. retsplejelovens § 968, stk. 2.

Forslaget indebærer, at oplysning om et vidnes navn, bopæl og opholdssted kan hemmeligholdes for sigtede/tiltalte under hele sagens forløb, under efterforskningen i medfør af de gældende bestemmelser i § 745, stk. 4, og § 748, stk. 6, og herefter i medfør af forslagene til en ny § 835, stk. 2, § 848, stk. 2, og § 848, stk. 3.

Til nr. 2

Den foreslåede affattelse af bestemmelsen i retsplejelovens § 848 følger i alt væsentligt de principper for anvendelse af anonyme vidner, som Retsplejerådets flertal foreslog i betænkning nr. 1056/1985. Der henvises til betænkningen side 35-38 og 44-46.

Formuleringen af § 848, stk. 1, har til formål at afklare og fastlægge retstilstanden vedrørende spørgsmålet om, hvem retsformanden kan beslutte at udelukke fra at være til stede, mens et vidne eller en medtiltalt afhøres. Højesteret har i en kendelse (genlivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1995, s. 590) fundet, at den nuværende formulering af § 848, stk. 1, ikke giver retsformanden mulighed for at bestemme, at de medtiltalte ikke må være til stede, når de tiltalte afgiver forklaring. Forslagsstillerne finder denne retstilstand uholdbar og i modstrid med intentionerne i lovforslag nr. L 78, som blev vedtaget af Folketinget i foråret 1994. Det foreslås derfor, at også medtiltalte skal kunne udelukkes fra at overvære en afhøring.

Den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 848, stk. 3, om adgang til at hemmeligholde oplysning om et vidnes bopæl for den tiltalte er imidlertid i det væsentlige indarbejdet i forslaget til et nyt stk. 2 i § 848. Endvidere er betingelsen om, at hemmeligholdelsen skal være uden betydning for tiltaltes forsvær, affattet i overensstemmelse hermed.

Den foreslåede bestemmelse suppleres med retsplejelovens regler om dørlukning. I tilfælde, hvor retten bestemmer, at et vidnes navn, stilling og bopæl ikke må oplyses for den tiltalte, og at den tiltalte skal forlade retssalen under et vidnes forklaring, vil det i reglen være hensigtsmæssigt, at der træffes bestemmelse om dørlukning, jf. retsplejelovens § 29, for at undgå, at vidnets identitet kan røbes ad denne vej.